

Virtuele tour Huis der Provincie

Huis der Provincie

Dit provinciehuis op de Markt in Arnhem staat daar sinds 1954. Op die plek hebben eerder twee vorige provinciehuizen gestaan.

Het tweede provinciehuis overleefde de Slag om Arnhem niet. Koning Juliana opende dit Huis der Provincie (met deze naam werd benadrukt dat het een gebouw is voor alle Gelderlanders en niet alleen een provinciaal bestuurscentrum) in september 1954. Sinds 2007 is dit gebouw een rijksmonument.

Op 20 september 2017 opent Koning Willem-Alexander het compleet gerenoveerde provinciehuis met nieuwbouw.

De wachters (2x)

Buiten op het bordes staan de twee wachters van de democratie voor de ingang.

Eusebiuskerk

Eusebiuskerk of Grote kerk in Arnhem.

Sabelspoort (voor de poort)

Tijdens de oorlog werd de poort vernield en dreigde de poort gesloopt te worden. Voor 175.000 gulden is de binnenpoort gerestaureerd.

De poort heeft verschillende functies gehad: tolkamer, gekkentoren, kruithuis en gevangenskelder. De Sabelspoort was ook het atelier en woning van de schilder-etser Gerard Stegeman.

Sabelspoort (onder de poort)

De Sabelspoort is het oudste onderdeel van dit provinciehuis. De poort werd voor het eerst genoemd in 1357.

Ooit zat er op deze plek een houten poortwand. In de Sabelspoort zijn nog de ijzeren ringen te zien, waarmee de poort naar beneden werd gelaten.

Sabelspoort (binnen in kamer)

De Sabelspoort heeft verschillende functies gehad: tolkamer, gekkentoren, kruithuis en gevangenskelder. De Sabelspoort was ook het atelier en woning van de schilder-etser Gerard Stegeman.

Witte pauwenveren

De traditionele witte pauwenveren, die in vroegere tijden de helmen van de graven van Gelre sierden, krijgen extra aandacht in het kunstobject in de vorm van een helm: Erik van Kooten.

Ijzeren ringen in de vloer

De ijzeren ringen in de vloer dienden om de houten poort neer te laten.

Plaatje van de ijzeren ringen in de vloer

Boeken

De boeken zijn jaargangen van het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden en de Nederlandse Staatscourant.

Sabelspoort (binnen in hal)

De Sabelspoort is een van de stadspoorten van Arnhem en werd voor het eerst genoemd in 1357. De herkomst van de naam is niet bekend, maar waarschijnlijk een verbastering van het woord Savel: grof rivierzand uit de rivierbedding van de Rijn.

De poort werd vernield in 1944 en het plan was om de poort te slopen. Voor 175.000 gulden is de binnenpoort toch gerestaureerd. Daarna is de poort met een glazen brug verbonden met het Huis der Provincie.

Zandloper

Overall in het provinciehuis, in trappen en deuren, is de zandloper te vinden. Dit was al in het oude provinciehuis en ook in het nieuwe deel is de zandloper te vinden. De zandloper benadrukt dat er sprake is van één gebouw, één Huis der Provincie.

Binnenhof overdekt

De Binnenhof is nu overkapt met een dak van kunststof luchtkussens. Op de plek waar voorheen de dienstauto's van de gedeputeerden geparkeerd stonden, is nu een ontvangsthal met balie.

De balie

De plek waar bezoekers van het provinciehuis zich kunnen melden.

Hal

De hal is het publiek toegankelijke deel van het provinciehuis. Via deze hal kan de Statenzaal worden bezocht en de Wijsmanzaal op de tweede verdieping.

Trap

De brede trap trekt de bezoeker als het ware naar boven, naar het licht van de Zuidgalerij.

Provinciale en Gedeputeerde Staten komen via de Zuidgalerij in de Statenzaal.

Fontein

In de hoek staat een fontein. Die verbeeldt de Griekse held Odysseus die zich aan de mast van zijn schip liet vastbinden om zo de verleidingen van de zingende en dansende sirenen te weerstaan.

Plaatje van de fontein

Zijn manschappen gaf hij bijenwas in de oren. Ontleend aan de Griekse mythologie: symboliseert de waakzaamheid voor invloeden van buitenaf.

Het ontwerp is van Fri Heil.

Trap naar Statenzaal

Via deze trap betreden leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten de Statenzaal, waar maandelijks vergaderd wordt.

Mozaïek (Westwand)

Het mozaïek op de Westwand is een geschenk van de gemeentebesturen van Gelderland en symboliseert de stedelijke bestuursfunctie.

Van rechts naar links: onderwijs, handel, sociale gezondheidszorg, arbeidsvoorziening, overheidsbedrijven/nutsvoorzieningen.

Mozaïek (Oostwand)

Het mozaïek op de Oostwand verbeeldt het leven op het land en de mens tussen de krachten van hemel en aarde: links, slapende figuren onder maan en sterren en rechts schijnt de zon op vruchten en muziekinstrumenten. In het midden een huis als beschutting voor mens en dier.

Boven het mozaïek zweeft een figuur uit het donker naar het licht. In het bootje worden mensen over de rivier gezet naar het hiernamaals.

Klaas Gubbels, een bekende Arnhemse kunstenaar, werkte als assistent mee aan het mozaïek. Dat is terug te zien in de bekende koffiekkan die verwerkt is in het mozaïek en die een belangrijke rol speelt in het werk van Gubbels.

Plaatje mozaïek

Zuidgalerij

Deze grote zaal met uitzicht op de Rijn wordt gebruikt voor de ontvangst van grote groepen bezoekers. Ook is dit de plek waar aanbiedingen van rapporten of petitiees plaatsvinden.

Bronzen balustrade

Dit is de trap naar de Statenzaal. De balustrade van deze trap bestaat uit enkele bronzen plastieken waarop ambachtelijke beroepen staan afgebeeld.

Deze zijn in 1954 geschonken door de Gelderse Kamers van Koophandel en gemaakt door Titus Leeser.

Van links naar rechts: Timmerfabriek , Bierbrouwerij, Zaagfabriek, Wasserij, Boekbinderij, Smederij, Jaagpad.

Statenzaal

In de Statenzaal vinden de maandelijkse vergaderingen plaats van Provinciale Staten van Gelderland.

Ook uit de Statenzaal is asbest verwijderd. Er is veel nieuwe techniek ingepast voor klimaat en comfort. Veel onderdelen zijn gerestaureerd, waaronder het plafond, de bureaus en de stoelen.

Perstribune

Deze tribune is voor de pers.

Publieke tribune

De tribune aan de Noordzijde is een publieke tribune. Vanaf deze plek kunnen de openbare vergaderingen van Provinciale Staten gevolgd worden.

Provinciale Staten

Het Gelderse parlement, oftewel de Provinciale Staten, bestaan uit 55 leden, verdeeld over 11 fracties.

Pauwenveren

Deze kroonluchters zijn gemaakt in de vorm van pauwenveren, een Gelders symbool naar het hoofddeksel van de hertog van Gelre (15e eeuw), bestaande uit witte pauwenveren.

Plattegrond op vloerkleed

De Vereniging van Plattelandsvrouwen schonk het handgeknoopte vloerkleed, met daarop de plattegrond van Gelderland.

Dit kleed is gemaakt door Kitty van der Mijll Dekker. Zij ontwierp ook het tafellinnen dat bij diners en recepties werd gebruikt.

Gedeputeerde Staten

Tijdens de Provinciale Statenvergaderingen zitten hier de Gedeputeerde Staten. Zij kunnen de voorstellen toelichten en eventueel verdedigen.

De voorzitter

De vergaderingen worden voorgezeten door de commissaris van de koning, Clemens Cornielje. Hij wordt bijgestaan door de griffier, Bob Roelofs.

<- Sabelspoort

Sla de Sabelspoort, ingang is hier links, niet over!

Wandkleden (vanuit Zuidgalerij 1^e kleding)

De vier wandkleden aan de muur verbeelden de vier elementen Aarde (zijn), Water (weten), Vuur (doen) en Lucht (worden) van Piet Donk (water en aarde) en Michel Seuphor (doen en worden).

Wandkleden (2x)

De vier wandkleden binnen aan de muur verbeelden de vier elementen Aarde (zijn), Water (weten), Vuur (doen) en Lucht (worden) van Piet Donk (water en aarde - hij ontwierp ook de Phoenix in het plafond van de toegangspoort) en Michel Seuphor (doen en worden).

Noordgalerij

De provincie is al 200 jaar gevestigd aan de Markt in Arnhem.

Bij archeologisch onderzoek zijn hier resten van de oude stadsmuur aangetroffen uit 1426 en restanten van het middeleeuwse stadspaleisje Prinsenhof. Ook van de oude Jansbeek zijn sporen gevonden.

Deze galerij is een belangrijke ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen.

Heraldische wapens

In de Oost en West gangen zijn de heraldische wapens van de 110 gemeenten van 1954 te zien, gemaakt door Piet van Stuivenberg.

Houtwerk

Het houtwerk van het plafond en de wanden is bij de renovatie verwijderd geweest om asbest te saneren. Het is vervolgens weer helemaal gerestaureerd teruggebracht.

Fontein (vanuit trappenhuis, 2^e verdieping)

De fontein, gemaakt door Piet Esser, is verplaatst van de Binnenhof naar het nieuwe plein aan de Rijnkant van het Huis der Provincie.

De fontein met Hercules en Antaeus verbeeldt de strijd van de mens tegen het water en is een geschenk van de Gelderse unie van Waterschappen.

Samenwerkruimtes

In het nieuwbouwgedeelte zijn verschillende zogenoemde 'samenwerkruimtes' te vinden. Ook zijn er stilleruimtes en inspiratieruimtes.

De langste tafel van Nederland

Rondom deze derde verdieping is een tafel gekomen, waar gewerkt kan worden. Het is misschien wel de langste tafel van Nederland.

Frame

Het dak rust op een vierkant stalen frame op de rand van de rondgang. De gespannen staaldraden geven stevigheid, als een tennisracket. Die zijn ook allemaal individueel op spanning gebracht.

Foliekap

De transparante foliekap (ETFE) op de Binnenhof bestaat uit luchtkussens.

Deze werkt als een muts op het gebouw en draagt bij aan energiebesparing. Het maakt van 4 voormalige buitengevels, nu een binnenruimte.

Atrium

Dit is een van de twee atria in het nieuwbouwgedeelte van het provinciehuis. Dit atrium vormt een openbare doorgang door de nieuwbouw.

Verbindingsbrug

Deze verbindingsbrug naar het nieuwe deel is één van de vier verbindingsbruggen tussen de twee gebouwen. De verbindingsbruggen vormen een poort richting de stad, net als de Sabespoort aan de andere zijde.

Deze brug is niet alleen bedoeld als een verbindingsbrug, maar is ook een plek waar gewerkt kan worden.

16 Commissarissen

Aan de Noordwand hangen portretten van alle 16 Commissarissen van de Koning/Koningin die de provincie Gelderland kent.

Plaatje van de foto's van 16 Commissarissen